

Overgangprotocol Koningin Beatrixschool

Doel van dit protocol

Kan een kind overgaan naar een volgende groep of blijft het zitten? Met dit protocol willen we ouders informeren hoe wij als school omgaan met de beslissing om een leerling al dan niet naar een volgende groep te laten overgaan. Anders gezegd: wanneer gaat een kind over en wanneer blijft het zitten?

Inleiding

Elk leerjaar kijken we of de leerlingen zich voldoende hebben ontwikkeld om over te kunnen gaan naar een volgende groep. Als een leerling te veel achterblijft, kan worden besloten hem of haar te laten zitten. Dat kan slechts één keer op onze basisschool. Voor leerlingen en ouders is dit een ingrijpende beslissing. Zitten blijven betekent namelijk dat de 'normale' (doorgaande) ontwikkeling van een kind wordt onderbroken, want het oude lesprogramma moet namelijk opnieuw worden gedaan. Voor de beslissing een kind te laten blijven zitten, geldt daarom een heel zorgvuldige afweging.

Pas wanneer een leerling de basisstof echt niet kan volgen bieden we het kind een aangepast programma aan binnen de groep. Ouders worden hiervan altijd op de hoogte gebracht. Er zullen altijd kinderen blijven die desondanks het niveau niet halen om ze verantwoord over te kunnen laten gaan naar een volgende groep.

Uitgangspunten ten aanzien van het zitten blijven.

Zitten blijven moet zo min mogelijk voorkomen, het moet dus echt de beste oplossing zijn voor de problemen van het kind.

Wij laten een kind alleen *dán* zitten wanneer het onvoldoende vorderingen maakt, vergeleken met de algemene norm. Daarbij kijken we naar met name cognitieve ontwikkeling (kennis), werkhouding, sociaal-emotionele ontwikkeling en motorische ontwikkeling. Heel belangrijk: we laten een kind alleen maar zitten als er meerdere factoren een rol spelen.

Als een kind blijft zitten moet er een actieplan worden gemaakt voor het kind: wat gaan we doen en wat willen we bereiken, waar gaan we ons met name op richten, wat valt te verbeteren met een reële kans op resultaat? Bijvoorbeeld:

- 0 meer zelfvertrouwen/minder faalangst
- 0 betere concentratie
- 0 betere sociale vaardigheden
- 0 betere werkhouding
- 0 betere leerprestaties
- 0 inhalen van de achterstand

Als een kind één keer is blijven zitten en vervolgens toch nog niet in staat is om het programma van de nieuwe groep te volgen, krijgt het een aangepast programma voor bepaalde vakgebieden aangeboden.

Criteria die gehanteerd worden bij de overgang naar een volgende groep

Zoals opgemerkt kijken we naar verschillende factoren: cognitieve ontwikkeling (kennis), werkhouding, sociaal-emotionele ontwikkeling, motorische ontwikkeling. Voor een deel gaat het hierbij om subjectieve inschattingen van de leerkrachten. Maar waar mogelijk laten we ons hierbij ondersteunen door objectieve gegevens uit testen en toetsen die we de leerlingen afnemen. Zo krijgen we een zo volledig mogelijk totaalbeeld van de leerling. In bijlage 1 staan de toetscriteria concreet uitgewerkt.

Uitwerking

Indien er ontwikkelingsproblemen zijn worden ouders in een vroeg stadium (vóór februari) uitgenodigd voor een gesprek. De leerkracht spreekt zijn twijfels / zorg uit en bespreekt de gesignaleerde problemen en de acties die worden ondernomen (bijv. tutoring, werken volgens een handelingsplan, etc.) Indien sprake is van mogelijk zitten blijven, kan ook de interne begeleider bij dit gesprek aanwezig zijn. Voorafgaand aan de bespreking van het tweede rapport worden de ouders weer uitgenodigd voor een voortgangsgesprek.

Ten slotte

De school (team, Ib-er, directie) heeft het laatste woord in de beslissing om een kind te laten zitten. Dit gebeurt echter altijd na zorgvuldig overleg met de ouders van het kind. Vóór de planningsdag in mei moet de beslissing zijn gevallen en voor de meivakantie moet dit besluit in een persoonlijk gesprek aan de ouders zijn meegedeeld.

Als het beeld van de school en het beeld van de ouders met betrekking tot de ontwikkeling van het kind erg verschilt en er geen overeenstemming bereikt wordt, kunnen de ouders een voor de school aanvaardbare deskundige raadplegen. Ouders en school zullen zich dan conformeren aan het advies van deze deskundige. Als het advies van de deskundige ook extra maatregelen met betrekking tot de zorg voor de leerling inhoudt, moeten deze maatregelen passen binnen het zorgbeleid van de school.

Communicatie

Indien een kind blijft zitten is de communicatie hierover naar het kind en de groep heel belangrijk. Hierover moeten zorgvuldige afspraken tussen de leerkracht en de ouders worden gemaakt: wie stelt het kind op de hoogte van de doublure (in principe de ouders) en op welk moment? En hoe wordt de beslissing gecommuniceerd naar de huidige groep en de nieuwe groep? De leerkracht gaat in overleg met het kind.

Voorwaardelijke overgang / terugplaatsing

In principe laten we kinderen niet voorwaardelijk overgaan en plaatsen ze ook niet terug naar een lagere groep.

Bijlage 1 – uitwerking toetscriteria

Groep 1 en 2:

In januari worden de Cito toetsen afgenomen. Ook de kinderen na de aanvang van het schooljaar ingestroomd zijn in groep 1 nemen deel aan deze toetsen.

Daarnaast wordt gekeken naar het LVS sociaal emotioneel.

Op basis van de resultaten wordt gekeken of het kind het jaar daarop in groep 1 of 2 (3)geplaatst gaat worden.

Op basis van de januaritoetsen (zie toetskalender) en op basis van de ontwikkelingslijnen in groep 1 en 2 wordt bepaald tijdens een leerlingbespreking of de ouders moeten worden uitgenodigd voor een extra gesprek om aan te geven dat de school twijfels heeft of het goed is voor het kind om aan het eind van het schooljaar geplaatst te worden in de volgende groep.

Voldoende profiel: Cito A - B - C-score
Twijfelachtig profiel: lage C-scores in combinatie met één D of E-score
Onvoldoende profiel: Meerdere D - E-scores

De IB-er kan bij twijfel in groep 2 ook de uitgekledede versie van de leesvoorwaardentoets afnemen.

Cognitieve ontwikkeling:

Bij een onvoldoende profiel (meerdere D – E-scores) kan besloten worden tot zittenblijven in groep 1 of 2.

Sociaal emotionele ontwikkeling:

Het gaat hierbij om observaties van sociaal gedrag en werkhouding. Als meetinstrument wordt het leerlingvolgsysteem voor de sociaal emotionele ontwikkeling gebruikt. Gelet kan worden op:

Het kind is voldoende zelfverzekerd

Het kind kan voldoende geconcentreerd werken

Het kind heeft een voldoende zelfstandige werkhouding

Het kind heeft voldoende interesse voor ontwikkelingsmateriaal/spel van groep 1/2

Het kind heeft voldoende interesse voor het verwerken van werkbladen van groep 1/2

Het kind heeft voldoende belangstelling voor cijfers en letters

Het kind speelt met leeftijdgenootjes.

Motorische ontwikkeling:

De ontwikkeling van de grove motoriek is voldoende (te denken valt aan klimmen, klauteren, huppelen, hinkelen, met grote bal gooien, vangen)

De ontwikkeling van de fijne motoriek is voldoende (te denken valt aan ontwikkeling van technieken als knippen, plakken, scheuren, en de voorbereiding op het schrijven zoals: pengreep, sturen van potlood en inkleuren).

Groep 3:

Voldoende profiel: Cito A - B - C-score
Beheerst AVI 2 of meer
Twijfelachtig profiel: AVI 1 + lage C-scores in combinatie met één D of E-score
Onvoldoende profiel: Meerdere D - E-scores in combinatie met AVI 1 of lager.

EXTRA:

Een belangrijke factor bij de overgang van 3 naar 4 is de letterkennis van het kind. Die wordt meegewogen bij het twijfelachtige profiel.

Groep 4:

Voldoende profiel: Cito A - B - C-score
Beheerst AVI 5 of meer
Twijfelachtig profiel: AVI 5 instructieniveau of lager + lage C-scores in combinatie met één D of E-score
Onvoldoende profiel: Meerdere D - E-scores in combinatie met AVI 4 of lager.

Groep 5:

Voldoende profiel: Cito A - B - C-score
Beheerst AVI 7 of meer
Twijfelachtig profiel: AVI 6 of lager + lage C-scores in combinatie met één D of E-score
Onvoldoende profiel: Meerdere D - E-scores in combinatie met AVI 6 of lager.

Groep 6 t/m 8:

Voldoende profiel: Cito A - B - C-scores
Twijfelachtig profiel: lage C-scores in combinatie met één D of E-score
Onvoldoende profiel: Meerdere D - E-scores. Onvoldoende scores op meerdere vakgebieden.

In de groepen 7 en 8 blijven kinderen bij hoge uitzondering zitten. Vaak alleen op sociaal-emotionele gronden.

EXTRA PUNTEN DIE BIJ DE BESLISSING EEN KUNNEN ROL SPELEN

Bij het twijfelachtige en onvoldoende profiel kunnen de volgende factoren meewegen:

- Leeftijd
- Lichamelijke conditie (o.a. snel moe?)
- Schoolloopbaan
- Relaties (heeft de leerling vriendjes in de groep, komt hij bij doublure bij een jonger boertje of zusje in de klas)
- Sociaal emotionele ontwikkeling
- Werkhouding (w.o. ook motivatie en faalangst)
- Verstandelijke begaafdheid
- Interesse
- Gezinssituatie
- Relatie huidige/toekomstige leerkracht
- Schoolorganisatie (combinatieklas, grote/kleine groep, rustige/drukke groep, aantal 'zorgleerlingen' e.d.)
- Onderzoeksgegevens
- Mening van de ouders
- Tempotoets Teye de Vos
- Rapport

In groep 1 en 2 kan onderscheid gemaakt worden tussen kinderen met:

Voldoende:	Onvoldoende:	
Niveau A B C niveau op het L.V.S. van Cito	D en E niveau op het L.V.S. van Cito	
Er kan (5 in groep 1) 10 minuten of langer geluisterd worden naar een verhaal	Het kind kan niet (5 in groep 1) 10 minuten stil luisteren in de kring naar een verhaal	
(Het mensfiguur heeft een buik en twee benen; groep 1) De menstekeningen van het kind hebben een buik, twee armen en benen en aan de handen zitten 5 vingers	(Het kind tekent nog geen herkenbaar mensfiguur in groep 1) De menstekeningen missen arm(en), buik, een aantal vingers of er zijn te veel vingers getekend	
Er kan samen gespeeld worden met leeftijdgenoten	Er wordt alleen of naast een leeftijdgenoot gespeeld	
De fijne motoriek is voldoende (pincetgreep aanwezig in groep 2)	Het kind heeft moeite met knippen (fijne motoriek); geen pincetgreep in groep 2	
Op het LVS sociaal emotioneel zien we geen volledig ingekleurde hokjes	Het LVS sociaal emotioneel laat volledig ingekleurde hokjes zien en/of meerdere aspecten zijn twijfelachtig	
De weekopdracht(en) maakt het kind op tijd af	De lkr. moet er op toezien dat de weekopdracht(en) af komen	
Met zorg worden de opdrachten uitgevoerd	De lkr. moet het kind stimuleren meer aandacht te besteden aan de uitvoering van zijn opdracht	

In groep 3 kan onderscheid gemaakt worden tussen kinderen met:

Voldoende:	Onvoldoende:	
Niveau A B C niveau op het L.V.S. van Cito	D en E niveau op het L.V.S. van Cito	
Letterkennis is geautomatiseerd	Niet alle letters worden onmiddellijk herkent	
AVI 3 wordt goed gelezen	AVI 3 kan niet voldoende gelezen worden	
O.R.P. op T.T.R. is > of = 80%	O.R.P. op T.T.R. < 80%	
Op het LVS soc. emotioneel zien we geen ingekleurde hokjes zien en weinig twijfelachtige aspecten	LVS Sociaal emotioneel laat meerdere twijfelachtige aspecten zien	

In groep 4 kan onderscheid gemaakt worden tussen kinderen met:

Voldoende:	Onvoldoende:	
Niveau A B C niveau op het L.V.S. van Cito	D en E niveau op het L.V.S. van Cito	
AVI 5 wordt goed gelezen	AVI 5 kan niet voldoende gelezen worden	
O.R.P. op T.T.R. is > of = 80%	O.R.P. op T.T.R. < 80%	
Op het LVS soc. emotioneel zien we geen ingekleurde hokjes zien en weinig twijfelachtige aspecten	LVS Sociaal emotioneel laat meerdere twijfelachtige aspecten zien	

In groep 5 kan onderscheid gemaakt worden tussen kinderen met:

Voldoende:	Onvoldoende:	
Niveau A B C niveau op het L.V.S. van Cito	D en E niveau op het L.V.S. van Cito	
AVI 7 wordt goed gelezen	AVI 7 kan niet voldoende gelezen worden	
O.R.P. op T.T.R. is > of = 80%	O.R.P. op T.T.R. < 80%	
Op het LVS soc. emotioneel zien we geen ingekleurde hokjes zien en weinig twijfelachtige aspecten	LVS Sociaal emotioneel laat meerdere twijfelachtige aspecten zien	

In groep 6 kan onderscheid gemaakt worden tussen kinderen met:

Voldoende:	Onvoldoende:	
Niveau A B C niveau op het L.V.S. van Cito	D en E niveau op het L.V.S. van Cito	
AVI 9 wordt goed gelezen	AVI 9 kan niet voldoende gelezen worden	
O.R.P. op T.T.R. is > of = 80%	O.R.P. op T.T.R. < 80%	
Op het LVS soc. emotioneel zien we geen ingekleurde hokjes zien en weinig twijfelachtige aspecten	LVS Sociaal emotioneel laat meerdere twijfelachtige aspecten zien	

In groep 7 en 8 kan onderscheid gemaakt worden tussen kinderen met:

Voldoende:	Onvoldoende:	
Niveau A B C niveau op het L.V.S. van Cito	D en E niveau op het L.V.S. van Cito	

In het kort

1.	Signalering zorg Zorgroute wordt gevolgd (toetsing/hulp-handelingsplannen)	Leerkracht
2.	Indien gewenste resultaat uitblijft: gesprekken met ouders	Leerkracht evt. IB'er
3.	Bespreking leerkracht/ IB'er/ (team) eventuele doublure. Screening n.a.v. voorwaarden.	
4.	Ouders 1 ^{ste} keer informeren over doublure Uiterlijk februari!!!	Leerkracht
5.	Hulp-handelingsplannen uitvoeren	Leerkracht/Tutor
6.	Activiteiten voor doublure uitvoeren <ul style="list-style-type: none"> - definitief gesprek ouders - rapportage - Parnassys - Eventuele toetsing - Handelingsplannen voor volgende jaar 	Leerkracht /IB'er